

JUSTITSMINISTERIETS FORSKNINGSKONTOR
JULI 2011

**UDVIKLINGEN I ANTAL ANMELDELSER OG I STRAFFENES ART OG LÆNGDE
FOR VOLD, 2001-2010**

På baggrund af Danmarks Statistiks tal vedrørende anmeldelser og strafferetlige afgørelser er nedenstående tabeller udarbejdet.

Tabel 1. Antallet af anmeldte voldsforbrydelser, 2001-2010.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Simpel vold (§ 244)	8792	8966	9407	9562	9601	10.047	9916	9589	9030	8940
Alvorligere vold (§ 245)	1256	1325	1446	1415	1485	1544	1685	1652	1590	1745
Særlig alvorlig vold (§ 246)	32	41	41	28	29	37	34	15	17	11
I alt	10.080	10.332	10.894	11.005	11.115	11.628	11.635	11.256	10.637	10.696

Fra 2001 til 2010 er antallet af anmeldelser for vold vokset fra 10.080 til 10.696, dvs. en tilvækst på 6 pct. Der er ikke tale om en jævn stigning i tallene i hele perioden, men en vækst frem til 2007 (på 15 pct.) efterfulgt af et fald (på 9 pct. frem til 2009), jf. tabel 1. Fra 2009 til 2010 er der en ganske lille stigning – på ½ pct.

For den simple vold har der været et konstant fald i antallet af anmeldelser siden 2006, således at det i 2010 er 11 pct. lavere end det i 2006. For den særligt alvorlige vold er antallet af anmeldelser også faldet konstant siden 2006 og var i 2010 på mindre end en tredjedel af det, det var i 2006. Den stigning, der har været i det samlede antal anmeldelser fra 2009 til 2010, beror derfor udelukkende på en vækst i antal anmeldte forhold efter § 245, som siden 2001 er steget med 39 pct.

Tabel 2. Antallet af fældende strafferetlige afgørelser (tiltalefrafald, bøder og frihedsstraffe) for vold, 2001-2010.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2009
Simpel vold (§ 244)	4043	4011	4291	4487	4493	4411	4127	4141	4022	4139
Alvorligere vold (§ 245)	748	737	917	867	932	896	822	884	906	893
Særlig alvorlig vold (§ 246)	22	10	22	35	17	22	18	12	18	14
I alt	4813	4758	5230	5389	5442	5329	4967	5037	4946	5046

Med hensyn til antallet af strafferetlige afgørelser, jf. tabel 2, det dette vokset med 13 pct. fra 2001 til 2006. Fra 2006 til 2007 skete der et forholdsvis stort fald, hvilket kan hænge sammen med retsreformen. I årene 2007 til 2010 har antallet af strafferetlige afgørelser ligget ret stabilt på trods af faldet i antallet af anmeldelser efter 2007. Dette kan skyldes, at nogle af afgørelserne angår ældre sager, der som følge af retsreformen har været længere undervejs, jf. også det senere.

Som det ses af tabel 3, har andelen af ubetingede domme i forhold til samtlige strafferetlige sanktioner været forholdsvis stabil. Den variation, der er, peger hverken i opadgående eller nedadgående retning. Nogenlunde tilsvarende gælder for alene den simple vold. For den alvorligere vold stiger andelen af ubetingede domme fra 2001 til 2005 og udgør derefter godt tre fjerdedele af sanktionerne.¹

Tabel 3. Andelen af ubetingede frihedsstraffe for vold, 2001-2010.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Simpel vold (§ 244)	39 %	38 %	39 %	39 %	43 %	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %
Alvorligere vold (§ 245)	71 %	73 %	75 %	77 %	82 %	76 %	77 %	78 %	77 %	76 %
Særlig alvorlig vold (§ 246)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	95 %	100 %	92 %	100 %	100 %
I alt	45 %	44 %	45 %	46 %	50 %	47 %	46 %	47 %	47 %	46 %

Den stabilitet i andelen af ubetingede domme for simpel vold, som tabel 3 angiver, fremkommer alene på baggrund af, at de ubetingede domme i stigende grad er blevet afløst af betingede domme med vilkår om samfundstjeneste. Når disse domme inkluderes, jf. tabel 4, ses, at andelen af ubetingede domme og domme med vilkår om samfundstjeneste er vokset fra 47 til 55 pct. Væksten er lidt mindre for den alvorlige volds vedkommende, hvilket er forventet, da samfundstjeneste relativt sjældent anvendes i disse sager. Den særligt alvorlige vold er ikke omfattet af beregningen, da samfundstjeneste ikke kommer på tale i de meget alvorlige sager.

Tabel 4. Andelen af ubetingede frihedsstraffe og domme med vilkår om samfundstjeneste for vold, 2001-2010.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Simpel vold (§ 244)	47 %	49 %	50 %	51 %	55 %	54 %	53 %	55 %	56 %	55 %
Alvorligere vold (§ 245)	78 %	81 %	84 %	83 %	89 %	84 %	87 %	87 %	88 %	84 %

Eftersom betingede domme med vilkår om samfundstjeneste er et alternativ til ubetingede domme, tyder tabel 4 på, at domspraksis efter 2001 kan have ændret sig i retning af strengere straffe ved fastsættelsen af straffens art. Den lovændring, der blev gennemført i 2002, sigtede alene på en

¹ Se også særskilt notat om udviklingen i brugen af betingede domme med vilkår om samfundstjeneste siden 1992: http://www.justitsministeriet.dk/fileadmin/downloads/Forskning_og_dokumentation/Rapporter/Samfundstjeneste_2010_ny.pdf

skærpelse af straffens længde. Denne tolkning af tabel 4 forudsætter, at voldssagerne er af nogenlunde samme grovhed i perioden.

Som sagt angik strafskærpelsen i 2002 straffens længde i voldssager. Tabel 5 viser, at der er reelt sket en vækst i strafflængderne. For den simple vold er den gennemsnitlige strafflængde vokset fra 69 til 87 dage fra 2001. I årene derefter har den gennemsnitlige strafflængde varieret en smule, men var i 2010 noget højere end i de foregående år. I forhold til strafflængderne inden strafskærpelsen i 2002 var straffene for simpel vold i 2010 i gennemsnit 34 pct. længere.

Tabel 5. Den gennemsnitlige længde af de ubetingede frihedsstraffe for vold, 2001-2010. I dage.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Simpel vold (§ 244)	67	75	81	81	87	84	87	81	84	90
Alvorligere vold (§ 245)	188	195	213	219	219	213	183	228	222	222
Særlig alvorlig vold (§ 246)	1521	1512	1365	1839	1701	1698	1791	1440	2046	1347
I alt	114	113	131	143	134	133	127	130	141	136

For den alvorligere vold (§ 245) er udviklingen den samme frem til 2004/2005, hvorefter der i 2006 er et mindre fald. I 2007 var den gennemsnitlige strafflængde for den alvorligere vold betydeligt kortere end i de foregående år og svarede nogenlunde til niveauet i 2001. De beregninger, Justitsministeriets Forskningskontor har gennemført, tyder på, at dette delvis skyldes, at ikke alle domme var blevet registreret i Kriminalregisteret, da Danmarks Statistik modtog data vedrørende 2007 fra registret. Inkluderes samtlige domme fra 2007, bliver den gennemsnitlige strafflængde i 2007 for § 245 således noget længere. Desuden kan nedgangen fra 2006 til 2007 skyldes, at de mere komplicerede sager, som kan formodes at medføre længere straffe, ikke var blevet afgjort inden udgangen af 2007, men først senere. At det antagelig har forholdt sig sådan, bekræftes af, at den gennemsnitlige strafflængde i 2008 er meget højere end i nogen af de foregående år, nemlig på 228 dage. Også i 2009 og 2010 var den gennemsnitlige strafflængde ganske høj. I forhold til niveauet inden strafskærpelsen i 2002 var straffene for alvorligere vold i 2010 i gennemsnit 18 pct. længere.

Den gennemsnitlige strafflængde for den særligt alvorlige vold (§ 246) fluktuerer betydeligt, hvilket skal ses på baggrund af et ganske lille antal årlige domme. Enkeltstående sager vil dermed kunne influere en hel del på den gennemsnitlige strafflængde. Det samme vil fordelingen mellem antallet af § 246-sager, der har haft en dødelig udgang, og andre § 246-sager gøre, idet straffene i førstnævnte tilfælde er betydeligt længere end i sidstnævnte. I 2009, hvor den gennemsnitlige strafflængde for § 246 var ekstraordinær høj, var der netop særligt mange sager om vold med døden til følge, idet det drejede sig om 12 af de 18 sager. I 2010 var situationen en helt anden, idet kun to af de 14 domme angik sager om vold med døden til følge.

Væksten i strafflængderne sammen med en vækst i antallet af domme indebærer en vækst i strafmassen for voldsforbrydelser. I forhold til 2001 – året inden straffskærpelsen for vold – var strafmassen for vold i 2010 30 pct. højere, hvilket svarer til en forskel på 205 års idømt straf.

Det bemærkes i øvrigt, at denne statistik ikke til fulde kan anskueliggøre effekten af straffskærpelserne for vold, idet det kræver oplysninger om eventuelle ændringer i sagssammensætningen vedrørende bl.a. omfanget af sager med bisigtelser, omfanget af sager om gentagen vold m.v. Ankesager, som ikke er afgjort inden for samme år som dommen i 1. instans, er desuden alene omfattet af statistikken med oplysninger om dommen i 1. instans.